

KATALOG ZNANJA

1. Ime modula: DELOVANJE KRMILNIH IN ELEKTRIČNIH KOMPONENT

2. Usmerjevalni cilji:

Dijak:

- osvoji osnovne pojme krmilne tehnike in avtomatizacije,
- pozna zgradbo krmilnega sistema,
- razume lastnosti in delovanje elementov električnega kroga
- osvoji osnovna znanja s področja elektrotehnike, pnevmatike in hidravlike
- pozna konstrukcijske izvedbe in delovanje posameznih komponent,
- pozna praktične primere krmilne tehnike v strojništvu,
- se usposobi za odkrivanje in odpravljanje napak v krmilnem procesu,
- zna uporabiti računalnik za risanje vezalnih shem, izvajati simulacijo,
- je sposoben uporabiti pridobljeno znanje v praksi,
- razvija sposobnosti prikazovanja, komentiranja in uporabe rezultatov laboratorijskih vaj
- oblikuje pozitiven odnos do varovanja okolja
- se navaja na spretnost, natančnost, točnost, zanesljivost in varnost pri delu,
- razvija komunikativnost, sposobnost dela v skupini in osebno odgovornost.

3. Poklicne kompetence:

Dijak/dijakinja:

- razložiti osnove pojme krmilne tehnike,
- razlikovati vrste in oblike signalov,
- opisati osnovne principe krmiljenja
- povezati osnovne principe krmiljenja s primeri v praksi
- ponazoriti osnovne logične funkcije z enostavnimi električnimi krogi,
- razumeti uporabnost osnovnih logičnih funkcij, spominskih in časovnih členov,
- razumeti delovanje in uporabnost električnih signalnikov,
- prepoznati električna krmilja in njihove lastnosti,
- varno ravnati pri delu s krmilnimi napravami,
- opisati lastnosti stisnjene zraka in značilnosti pnevmatskih strojev in naprav
- zasnovati in izdelati enostavne pnevmatske in hidravlične sheme z ustreznimi računalniškimi programi
- iskati in izbirati krmilne komponente v katalogih
- risati simbole osnovnih električnih oz. elektronskih komponent
- razumeti tehnična navodila predpise in brati tehnično dokumentacijo
- upoštevati predpise o varovanju okolja pri ravnanju z odpadnimi olji
- opisati sestavo in delovanje hidravličnih in elektrohidravličnih krmilij
- ugotoviti vzroke napak v krmilnih sistemih in jih odpravljati

4. Operativni cilji:

Informativni cilji	Formativni cilji
Dijak: • spozna različne fizikalne lastnosti signalov in razliko med analognimi in digitalnimi signali • razume razliko med krmilnim in regulacijskim sistemom • spozna tok materiala, energije in informacij v krmilnem sistemu • razume uporabnost logičnih funkcij v praksi • spozna osnovno zgradbo krmilnega in regulacijskega sistema • spozna osnovne pravila stikalne algebre in načine zapisa logičnih izrazov • spozna spominske in časovne člene • spozna električne krmilne in signalne komponente, pretvornike signalov ter njihove simbole in način označevanja • spozna električne kontaktne dajalnike signalov, približevalna stikala • pozna osnovne varnostne zahteve pri delu z električnimi napravami • osvoji osnovno risanje električnih simbolov in simbolov v fluidni tehniki • pozna lastnosti električnega kroga in osnovne zakonitosti • razume stisnjen zrak kot obliko energije (tlak, pretok) • pozna lastnosti stisnjenega zraka in vplive na delovanje pnevmatskih krmilnih naprav • pozna elemente pnevmatske mreže ter možnosti in načine izvedbe • spozna vrste pnevmatski in hidravličnih delovnih komponent, izvedbe, načine vgradnje in primernost uporabe • pozna ukrepe o varovanju okolja pred onesnaženjem • pozna nevarnosti poškodb pri delu zaradi visokega tlaka olja • pozna vrste krmilnih ventilov, vlogo, simbole, označbe priključkov, načine krmiljenja, nazivne velikosti • pozna osnovno strukturo krmilnih shem z uporabo logičnih členov in elementi za nastavljanje hitrosti • razume hidravlično energijo kot obliko energije fluida v cevi (tlak, pretok)	Dijak: • razloži osnovne pojme v krmilni tehniki • opredeli področje in mesto avtomatizacije v proizvodnji • ponazori tok informacij • grafično ponazori oblike signalov • nariše osnovne simbole krmilne tehnike • opiše in s simboli prikaže osnovne logične funkcije IN, ALI, NE • razbere delovanje krmilij iz enostavnih krmilnih shem • izbere ustrezno vrsto krmilne tehnike in išče nadomestne rešitve • upošteva navodila za varno delo z električnimi napravami • uporablja univerzalni električni merilni instrument • našteje komponente pnevmatske mreže, pozna kriterije za njihovo izbiro in opredeli izvedbo omrežja • izbere delovne komponente iz katalogov • samostojno načrtuje enostavnejše krmilne sheme • zapiše zaporedje korakov pri načrtovanju krmilja za več valjev • določi velikost valjev in izračuna porabo zraka • samostojno bere enostavne pnevmatske in hidravlične krmilne sheme • opredeli dobre in slabe lastnosti hidravličnega medija in načine zagotavljanja kvalitete medija • izdelava merilne protokole in poročila o opravljenih meritvah • našteje vrste črpalk in pozna kriterije za njihovo izbiro, opiše in navede kriterije za določanje velikosti hidravličnega agregata • poišče merilna mesta za kontrolo tlaka in nastavlja pravilne vrednosti na tlačnih ventilih • najde napako na krmilnem sistemu in ugotovi vzrok zanjo

Informativni cilji	Formativni cilji
• pozna lastnosti hidravličnega medija in vplive na delovanje hidravličnih krmilnih naprav • pozna vrste hidravličnih črpalk in vplive na izkoristek hidravlične naprave • spozna značilnice črpalke in tlačnih ventilov ter vplive na delovanje hidravličnega sistema	